

ವಿಕಲತೆಗಳ ಬದಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವ

ಪುಷ್ಪಲತಾ ಪಾಂಡೆ

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಜನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವರು ಅನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆ, ವರ್ತನೆ, ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು, ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು, ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೈಕಲ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗುವಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರ ಇರಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲದ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಪಯುಕ್ತ:

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು
- ಮಗುವಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೂರಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ
- ಶಾಲಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ.
- ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಸರ

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳು ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವೈಕಲ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ, ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನಿಸಿದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಸರಿದಂತೆ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗು ಒಂದು ತರಗತಿಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ತೇರ್ಗಡೆ

ಹೊಂದಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೋದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿ ಘಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ತಡೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನಾಜೂಕಿನ ಹೊರದಬ್ಬುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಹಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ನಿಜ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರ ಪಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಅವಲೋಕನ, ಪಾಲಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಧ್ಯಯನದ ತಯಾರಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆಯುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮಗು ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವುದು, ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು, ಪರಿಶೀಲನಾ-ಪಟ್ಟಿ ಬಳಸುವುದು, ಅವರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ (Individual Educational Plan-IEP) ಯ ತಯಾರಿ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸುವುದು, ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ, ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡುವುದು.

ಪಾಲಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ತಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ವಾಸ್ತವ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಪಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಕೆಲವು ಪಾಲಕರು ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುವ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಗುವಿಗೆ ವರ್ತನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಮಗು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಗತಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪಾಲಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ಆ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಪಾಲಕರು ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಷ್ಟೇ ಇದನ್ನು ಮೀರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು

ಪ್ರತಿ ಮಗುವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಕೆ/ಆತನಿಗೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಕಲಕಾ ಶೈಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಂಪು ಕೆಲಸದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಮುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆ-ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು (ಆರ್‌ಐಇ) ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ತಡೆ ರಹಿತ ಅವಕಾಶದ ನೀತಿ (No-detention provision of the policy) ಎಂದರೆ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಕಾ ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ಈ ನಿಯಮಗಳು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿವೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಂಬಲಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲತಾಂಶ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎನ್ನುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ಕಲಕಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಮರೆಯಲಾಗದ ಪ್ರಭಾ

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ನನಗೆ ಅನೇಕ ಮರೆಯಲಾಗದ ಅನುಭವಗಳಿವೆ. ಇಂದು, ನನ್ನ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕಿದರೆ, ನನಗೆ ಪ್ರಭಾ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾಳೆ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾ ನಡುವೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಗೆಳತಿಯರಾದೆವು. ದೇವಪುರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ 4ನೇ ತರಗತಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ತರಗತಿಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾಗೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆವು. ಅದು ಆಕೆಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು, ಹಾಗಾಗಿ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷವೇ ಸರಿದುಹೋಯಿತು. ಆಕೆಯ ಮಂದದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಕಲತೆಯನ್ನು

ಗಮನದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೋಧನಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಮಂದದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು (10+ Dome Magnifier) ಬಳಸಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೃಷ್ಟಿ ನರ ದೋಷ (Optic nerve disease) ಕಾರಣದಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಆಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ದಿವಸ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾ, 'ಇವತ್ತು ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಮೇಡಂ' ಎಂದಳು. ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಆಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗದ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದುಃಖಿತಳಾದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಭಾಳ ದೃಷ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆಕೆಯ ಮನೆಯವರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಕೆಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರು. ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ನಾನು ಆಕೆಗೆ ಬ್ರೈಲ್ ಅಪಿ ಕಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು.

ಹೆತ್ತವರ ಪಾತ್ರ

ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪಾಲಕರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಕಲತೆ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪಾಲಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರರ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮವರೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಗಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಹೆತ್ತವರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಜ್ಞರು, ವಿಶೇಷ ತಜ್ಞರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿ, ಆಕೆ/ಆತನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸವಾಲನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಬೋಧನೆ - ಕಲಕಾ ವಾತಾವರಣ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಇರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿ ಗುಂಪು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನೋಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ

ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ. ಎಲ್ಲ ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳನ್ನು

ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗುವೂ ವಿಭಿನ್ನ, ಅಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸುವ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರಲ್ಲ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

ಪುಷ್ಪಲತಾ ಪಾಂಡೆ ಅವರು ಈಗ ಧರ್ಮಾಂತರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾನುಭವ ಇದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಜಿಓಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು pushplata.pandey@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಹೊಸಂಗಡಿ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್ ಎನ್